

BREDASCHE

COURANT.

Staat-, Letterkundig-

en Wetenschappelijk

Nieuws-

Blad.

Vrijdag den

16 Maart.

De BREDASCHE COURANT verschijnt geregeld zes malen per week en is door het geheele Koninkrijk, tegen 1/6 het liberale, franco der post verkrijgbaar. Alle inzendingen van bydragen (die van de afzender worden) worden franco aan de uitgever: BROESE & Comp. Alle Advertentien, op zegel gesteld, worden geplaatst tegen 20 cents per regel.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, den 15den Maart.

Gisteren op den middag werden alhier elf Belgische deserteurs in volle wapenuitrusting binnengebracht; zij behoorden tot het regiment jagers, dat van onze grenzen is gekantonneerd en waren van Mennem af komen overloopen. Heden, zegt men, worden zeven andere Belgische deserteurs hier verwacht.

— Maandag is op de Nieuwe kerk te Amsterdam door de commissie, ter regeling der werkzaamheden tot oprigting van het gedekteken aldaar, voor den luitenant ter zee J. C. J. van Speyk, de eerste steen van hetzelfde gelegd. Naar men van goeder hand verneemt, zal het monument in de eerste dagen van Mei geheel gereed zijn en de ontdekking van hetzelfde waarschijnlijk met de plechtige begroefenis der overblijfselen van den held in verband gebragt worden.

— Naar men verneemt heeft Z. M. de Keizer van Rusland, aan wien onze landgenoot de heer J. van der Hoop, Jr. zijn gedicht *Warschau* opgedragen had, uit erkentelijkheid van hoogdenzelve een fraaie diamanten ring ten geschenke gegeven.

— De Engelse *Globe*, die men voor het orgaan van het Engelsch kabinet wil doen doorgaan, na een verhaal, zoo als de Engelse dagbladen alreeds lang geweten zijn te doen, van onzen staat van de verhandeling van onzen Koning, voegt er bij, dat de sending van graaf Orloff ten eene male vredelievend is, en meent, overigens, dat alles afhangt van het lot der hervormings-bill: wordt zij verworpen, dan zou de Engelse vreemde staatkunde eene tegengestelde rigting van de tegenwoordige nemen; aangenaam wordende, zou men in het zoogenoemde jaarte-middel bij van de *Guilty* bewoens, dat het gewetensbetovering van ons kabinet tot het vernemen van het tractaat van 15 november, geheel onbegreep is. — Hetzelfde blad beklagt ook een artikel over het stelsel van niet-tusschenkomst, dat thans veranderd zou zijn, in een stelsel van tusschenkomst, en reeds toegepast op België en Italië hij trekt daaruit het gevolg, dat onze Koning genegtigd is, in de zaken van België, niet medewerking van Pruisen, Rusland en Oostenrijk, behoudend tusschen beide te nemen.

— Berigten over Frankrijk uit Griekenland ontvangen, hangen een treurig tafereel van den toestand van dit land op: de partij der Bamelieten, die zich te Megara verzameld hebben, heeft korteling eene belangrijke aanwinst gedaan, doordien het aan een twintigtal afgevaardigden, die zich nog te Hydra bevonden, en onder deze aan *Morocordato*, gelukt is, van dit eiland te ontlopen, en zich aan de opstandelingen aan te sluiten. Tot nu toe had het Russische eskader onder den admiraal *Ricord*, sedert het verhooren der Griekse vloot, en het plegen van vijandelijkheden, tegen de schepen van die natie, het eiland Hydra gedurig geblokkeerd gehouden. *Morocordato* was niet gestadig te Megara ontvangen, en men zou thans niet medewerking nog den strijd tegen het provisioneel gouvernement vervolgen. Terwijl beide de partijen over elkander staan, wordt geheel Morea door partijchap en burger-oorlog verwoest; en zijn zelfs de Fransche bezettings-troepen niet altijd in staat om veld voor overlast te bevoeren. Zoo heeft onder anderen in de stad Nisi tusschen de Fransche troepen en eene bande van *Kolokotroni* een ernstig gevecht plaats gehad, waarbij van de eerste onderscheiden manschappen gevallen zijn, en toen vervolgens de Fransche generaal genoodigdig voor deze vijandelijkheden vorderde, is eene geheele kolonne van 1200 man niet in staat geweest dezelve af te dwingen. Opmerkelijk is het dat *Kolokotroni* echter tot de aanhangers van het provisioneel gouvernement behoort, doch het schijnt over het geheel dat ook de verstandhouding tusschen dit en de Fransche bevelhebbers veel te wenschden overlaat. De admiraal *Nguyr* was inmiddels volgens de laatste berigten te Napoli aangekomen; doch de sloep welke hij

aanvoerde, was wel had gearriveerd, om zich met de plaatselijke autoriteiten in gemeenschap te stellen, waa door het, welk aarmand, en had men de Fransche plig met verachting verscheurd en door het slijk gestept. De admiraal had van dezen toepassing gevroeg, doch de gevraagde wapen nog niet berekend.

— De zitting van de tweede kamer der Staten-Generaal van heden is ingekonden met het aflezen van de vorige week gewashte nieuwdoel gewijzigde tarief der regten op den in- en uitvoer, dat gedrukt en rondgedeeld en aan de afdeelingen verzonden zal worden. Hetzelfde zal plaats hebben met een aangekomen nieuw ontwerp van wet op de patenten, waarin beschermende bepalingen voor keuplieden tegen buitenlandsche ventingering en nipteghramery wetten voorgedragen. Ingekonden tevens uit Vriesland, Amsterdam, Assen, Belf en Gravehage, houdende bedenkingen tegen de aasijman op zeep en steenhout, worden in handen den commissie, tot de petitiën gesteld. De heer *Cats* en van *Szindere* doen, van wege dezelve, verzoek op verzoekschriften uit Vriesland en Zeeland, tegen den voorgedragen wijziging op den turf, welke ter griffie staden worden nederegelegd. De laatste brengt deservdien nog tusschen op een tekst van tweedert twaalf landbouwers uit Grootingen, die beschermende bepalingen verzoeken, den handel met de landstutteden in eersten stand in om rijk wanchen te zien, de handelen en uitvoering der wetten, welke de landbouwers, die de landstuttede, thans voorgedragen, tarief van regten op den in- en uitvoer, voordeden mogen worden gepend. Dit belangrijk verslag zal worden getrekt.

— Is ontvangen eene missive van Z. Exc. den minister van financien, die door ongesteldheid verhinderd werd heden de goedkeuring van het ontwerp van wet, tot het perleenen van truidom van accijns op den azijn, ter behooren der fabrieken, waanover de bevoegdigheden heden aan de orde van den dag waren gesteld, op zich te nemen. Hierover ontstaat eene vrij langdurige en veringenswaardige woordenwisseling, waaraan de heeren van *Elcom*, van *de Groot*, van *Sytsma*, *Bylovelo*, *Otto*, *Sijpkens*, van *Nes*, *de Groot*, *van der Jonge*, *Donker*, *Girards*, *Warin* en de *Voornit* deel nemen. Sammigen derzelve godesamen, dat eene ongesteldheid van den minister geen beletsel voor de kamer konde zijn, om bepaald tusschen geen voortgang te doen hebben; dat die over het ontwerp op den azijn heden behoorden plaats te hebben; dat de tijd verliep zonder tusschen einde te brengen, en de grondwet de tegenwoordige eene ministers, tot verdediging eener wet, niet vorderde, dat zij konden, maar niet verplicht waren ter vergadering te komen, dat de ongesteldheid van den minister wel eens lang konde duren, en men alzo alle belangrijke voordragten zoude moeten laten liggen, dat alreeds de kamer van het einde van januarij weder vergaderd was, en niets degenzels had uitergert, en zij alreeds alreeds werk bekwaam, welke behandeling, door eene ongesteldheid van den minister konde worden geschorst; dat de voordragten op den azijn reeds lang genoeg aan het gemeen overleg was onderworpen geweest, dat er bij de wet spoed bestond, en den verwijl harer invoering grote schade voor de fabrieken konde opleveren. Hieruit luiden vele leden hun gevoelen af, dat er een dag bepaald moest worden, waarop de raadplegingen over de aan de orde van den dag staande voordragt zoude plaats hebben; dat men daarvan niet langer kon wachten, daar men in dien tusschentijd de regering de bevoegdheid gaf om eenen anderen minister of staatsraad met de voordragten, die het ontwerp is belast, en de kamer ter gelijker tijd naar het heden behouden, om zelfs bij afwezigheid van ministers, over aangegige concept-wetten, die daartoe riep waren, te handelen. Eenige leden stelden voor Donderdag, andere Vrijdag of Zaterdag aanstaande daartoe te bepalen. Hun gevoelen wordt door andere leden, met name de heeren *Syjkens*, *Beek*, *van der Grinten*, *van der* streden, die begrepen dat de kamer de heden

houden; dat de minister heden onpasselijk, welligt misgen hersteld zoude zijn; dat hij aller gevoelens in de afdeelingen had trachten overeen te brengen, en daartoe zijne pogingen op de openbare discussie voorzeker zoude aanwenden; dat het behoud van de zaak, die naar de afdeelingen is afgegaan, en die nu niet meer brengt, dat geene wet van de zijde des gouvernementes overgedragen bleef; dat men altijd bij de tegenwoordigheid van ministers meerdere inlichtingen omtrent onderscheidene overgeblevene bepalingen kan verkrijgen, dewijl deze op het standpunt staan en de afdeelingen kunnen geven; dat onze regeringsvorm en het systeem daarvan, waarop ons staatsgebouw rust, het vereischte, dat geene herzieningen, als hij verrassing plaats hadden; dat bovendien, in dit onderhavige geval, vooral de tegenwoordigheid van ministers vereischt werd, daar er vele en gewichtige bedenkingen waren overgebleven, van welke beantwoording ongetwijfeld het lot der wet zoude afhangen, en dat thans eene verwerping der wet, welligt aan de niet verdediging derzelve zou worden toegeschreven. Zie de sloten alsoe met voor te stellen, de beraadslagingen eenige dagen te verlaten, en de afdeelingen te heropenen, of de minister hersteld zij, of het besluit aan een ander minister of staatsraad de verdediging van het ontwerp kon opdragen.

Ten gevolge van deze onderscheidene meeningen, werd door den voorzitter in omvraag gebracht, of de kamer bealst de discussie tot in de volgende week uit te stellen; zullende twee dagen te voten daartoe de bijeenroeping plaats hebben. Dit voorstel werd met 36 tegen 6 stemmen aangenomen, waarna de vergadering uit een ging.

BELGIË

BRUXELLES, den 14den Maart.

De afgevaardigden hebben gisteren de discussie over de onderscheiden artikelen van het budget van oorlog voortgezet; de behandelde wetten achterblijvend aangenomen, doch vele met aanzienlijke reducties. In de vorige zitting was reeds op het personeel van het ministerie ruim 10,000 guldens beaunsigd; nu wilde men het ministerie met 9,500 guldens verminderen, en in plaats van de bezuinigingen van den heer de *Brouckere*, dat dit artikel geene vermindering kon lijden; werd een reductie van 4,500 guldens goedgekeurd. Het tweede hoofdstuk, over de soldij van het leger, werd zoo als het voorgesteld was aangenomen, met uitzondering van de gracie, waarin eene reductie van 25,000 guldens gebragt, en het wapen der officieren, dat, naar de vermeerdering in personeel, had ondergaan, en thans ondermoet aan de commissie overgedragen. De pensioenverrijf kosten werden met 20,000 guldens verminderd, en de gendarmerie transporten van 100,000 op 100,000 guldens gebragt. Het vijfde hoofdstuk behelste eene aanvraag van 20,000 guldens, voor de vestiging eener militaire school. De heer *De Honoye* en andere leden bevestigden; dat zulk eene school eerst bij eene wettelijke bepaling moest vastgesteld worden, vóór dat daartoe gelden werden aangewezend; men schreef dit algemeen te begripen en stond, dat enkel het montaan voor het personeel met een geringe reductie toe. — Heden worden de beraadslagingen voortgezet.

Den courier is door Z. M. den koning der Belgen naar Londen afgezonden; deze courier is overbrenger van de acte van ratificatie door ons gouvernement aan het tractaat van 15 November.

(Emancipatie.)

Gisteren werd er in de stad veel gesproken van de aankomst der ratificatie, (die nog aan het tractaat van 15 November ontbreekt). Men ging zoo ver van te verzekeren, dat de heer de *Moulaer* onmiddellijk de mededeeling er van aan de kamer der vertegenwoordigers zou doen. Alhoewel onze aangelegenheden sedert eenige dagen eene meer kennelijke vredelievende wending genomen hebben, zoo kan men zeggen, dat het niet ter onze kennis gekomen is, dat de ratificatie van het verdrag van 15 November (18) — Het *Memoriaal*...

Eindelijk schijnt België, na van meer onzekerheid omtrent de buitenlandsche zaken te naderen. Volgens onze berichten is de ratificatie der 24 artikelen door al de mogendheden nabij. Het schijnt zeker, dat de staatkunde van koning *Nicholas* ten gevolge de veranderingen van het Petersburgers kabinet, geheel veranderd is. Al de onrust ontvangerdingen zijn van een gunstigen aard, en koninkrijken de onder het publiek verspreide geruchten. Waarschijnlijk is het, dat binnen kort de ongelovigen overtuigd zullen worden.

Op de 14de maakt de *Courier* de volgende aanmerkingen:

De dubbelzinnige redactie van dit kort artikel van den *Belgischen Memoriaal* is niet geschikt, om ons veel gerustheid in te boezemen. Het ministerie weet nu reeds veertien dagen, onder welke voorwaarden de 24 artikelen zullen geratificeerd worden, en heeft het al kunnen ontdekken, dat deze voorwaarden hetzelfde met mededeelingen waren; het was eene lontere woordspeling, door te verzekeren, dat er geene officiële mededeeling van wis gedaan was, maar om de officiële mededeeling heel het niet kunnen laten goe...

De heer de *Moulaer* heeft op de tribune verzekerd, dat de ratificatie, vóór elke wijziging, zouden gegeven worden. Wij gelooven, dat deze woorden bij den minister beteekenden: wijzigingen zullen plaats hebben, na de ratificatie. — Later heeft wij verklaard, dat wij, zoodra onze mededeeling aan de zijde met de vijf mogendheden, van onze kamers, zelfs na de ratificatie, de door Holland in het tractaat der 24 artikelen gevraagde wijzigingen, rekenen te zullen verkrijgen. Maar dan een bedrog zal aangewend worden om tot het doel te geraken, want wij zullen, wanneer het noodig is, het noodige licht over de discussie trachten te verspreiden, opdat onze vertegenwoordigers althans met volkomen kennis van zaken zouden kunnen oordeelen.

Gisteren hebben er te Gent weder bewegingen plaats gehad, die de geheele stad in onrust bragten. Een hoop dronken pompiers doorliep met veel geweld de straten en schaan, in de Bloemstraat gekomen, geweldigheden in den zin te hebben; de militaire magt schoot toe, en wederstand ontmoetende, werd er op losgebrand; een der pompiers werd gekwetst, de overigen ontwapend. Op den middag begaven de generaal *Willems* en *Stump* zich naar de pompiers-kaserne, en werden de schuldigen gearresteerd.

ANTWERPEN, den 13den Maart.

De kiezers voor den stedelijken raad waren heden ten getale van slechts 210 opgekomen. Gisteren was dit getal over de 300. Deze saeligheid en onverschilligheid kan ten kenmerk van onze zedelijken en staatkundigen toestand strekken. Tot repenigleden zijn behoovend: de heeren *Loos*, de *Pelichij*, *Smolderen*, *Kempeneers*, *Wattel*, *Pinsan*, *Muskij*, van *Dijk* en van *Camp*.

In de zitting van het hof van assisen van den 12den dazer, zijn vier inwoners dazer stad, gekworen voor de eerste serie van in de tegenwoordige zitting aanhangige zaken, ieder tot 500 fr. heeft veroordeeld, uit kracht van artikel 296 van het wetboek van criminele rechtspleging, voor het niet verschijnen op hunnen post, na daartoe te zijn opgeroepen.

FRANKRIJK

PARIS, den 12den Maart.

Enige liberaal bladen hebben gisteren een brief uit Rome medegedeeld, volgens welken de graaf *Saint Aulaire* zijn ontslag zoude hebben gevraagd. De ministeriale bladen spraken dit gerucht heden ten stilligste tegen.

Ergersteren is de scheeps-kapitein *Latreille*, die den jongen hertog van *Joubert* en de prinses van *Neuchâtel* vergezeld heeft, hij heeft harel gekregen, om onmiddellijk het kommandement over het fransch eskader voor Ancona op zich te gaan nemen. Hij heeft de reis te land aangenomen.

Volgens een schrijven uit Toulon van den 6den dazer, was er order gekomen tot het in gereed brengen van de noodige vaartuigen tot overbrenging naar Afrika van 3 of 4,000 man-troepen. Naar sommiger meening zouden die troepen wellet veer, Italia bestemd zijn.

Het Bologna wordt van den 2den geschreven, dat de pauselijke troepen, havel gekregen hebben, om van standplaats te veranderen; een bataillon marcheert op Rimini, een ander naar Fossaro, en een naar Macerata; de overigen gonden, met den kolonel *Barbieri* naar Rome gaan. Men denkt dat deze troepen, Ancona ter zijde latende, gedeeltelijk de vesting *Spoleto* zullen bezetten. Een deel der pauselijke troepen, die te Ancona waren, had mede die stad verlaten. De kolonel *Ruspoli*, die de kapitulatie voor de bezetting van Ancona gesloten heeft, had met een ander deel naar Gubbio willen vertrekken, doch de kardinaal *Bonaparte* had hem belet een anderen wag in te slaan. — De oostenrijkische troepen hebben nog geene de minste beweging gemaakt.

De *Messager der Chambres* meldt, dat het gouvernement eene dencke gekregen had, houdende, dat er een opstand op het eiland Bourbon uitgebarsten is. De gouverneur van Bourbon is op al de uitspanningen door andere personen vervangen geworden. Deze beweging zou niet geheel onafhankelijk zijn, maar gedeeltelijk te witten aan den heer, diep tyde, de vermogende en gerisgen, althand, te witten.

Te Mans zijn bij gelegenheid van de inwijding eener brug, welke den naam van *Caroline* zoude dragen, vijf ernstige ongeregeligheden voorgevallen. De nationale garde schijnt daarin te hebben gedeeld; althans daarvan is hij besluit van den prefect in hare dienst gekregen.

Men heeft opgemerkt, dat de hertogin van *Berri*, na te hagen des jaars, hare loge in den schouwburg van het Gymnasium op nieuw heeft doen inhuren. Deze vorstin vertoof sedert eenigen tijd in Italië en onthoudt zich thans te Livorno onder den naam van gravin *Sagano*; zij is daar gekomen om een wissel van 4,000 pond sterling te ontvangen, door haas gekregen van de aankoopers van haar landgoed *Rozzi*, en om een andere wissel van

6,000 pand, insgelijks voor dien verkoop ontvangen, te negociëren. Zij heeft onderscheiden Franschen in haar gevolg, die men denkt, dat zoo lang haar bij zullen blijven, als zij ondersteuning van de hertogin kunnen ontvangen.

Particuliera correspondentie. — Hoewel de italiaansche zaken thans meer de aandacht bezig houden, blijft echter de inwendige toestand van dit rijk nog het meest belangrijke van alle vraagstukken — De kamer der pairs heeft het verschil over de viering van den 21sten januarij, op eene wijze beslist, welke gedurende deze zitting de verdere discussie over dit onderwerp onmogelijk maken, doch men is algemeen van gevoelen, dat de strijd zich weldra ten aanzien van andere voorstellen, uit den boezem der afgevaardigden voortkomende, zoo als die omtrent het Pantheon en de echtscheiding, zal herbeuven. Indien nu de eindelijk beslissing immer in denzelfden geest mogt vallen, dan is het de vraag of de kamer van gedeputeerden zich met de enkele verwerping zal tevreden houden, dan wel of men het ministerie zal dwingen door eene nieuwe bestemming van pairs eenige overeenstemming tusschen de beide magten te brengen. Het bestuur tracht deze zwaarigheid op eene inderdaad behoudende wijze te ontwijken; de kwestie van beginselen, welke het hier geldt en die men over 't algemeen als de gewichtigste beschouwt, worden door de ministeriele bladen als geheel onverschillig voorgedragen. Zoo vond bij voorbeeld het *Journal des Debats* goed, om de viering van den sterfdag van Lodewijk XVI een geheel geschiedkundig vraagstuk te noemen, waaromtrent de beide wetgevendes kamers hun wederzijdsch gevoelen hadden gevraagd, en elkaar even openhartig beantwoord. Een verschil dat tot den tegenwoordigen gang van zaken geene betrekking had; moest geene bekommering verwekken.

Intusschen wordt de houding van de kamer der pairs door een aantal lieden, vooral in de provinciën, volmondig goedgekeurd, en indien zij op denzelfden weg voortgaan, dan is het niet onwaarschijnlijk, dat men een punt van vereeniging gevonden heeft, hetwelk althans door de tegenwoordige kamer van afgevaardigden, wier aanzien zeer gering is, niet zal worden onvergesterd. De beschuldiging dat de meerderheid der pairs de herstelling van den oudste tak der Bourbons is toegedaan, is voor alsnog ongegrond, doch indien het bestuur de behoorlijke orde niet konde handhaven, dan wellicht zou men dit als het eenigste middel aangrijpen. De Carlistische partij wint dagelijks in krachten; althans men mag dit vooronderstellen; daar zij zich meer in het openbaar begint te vertoonen. Terwijl de laatste verkiezingen van de kamer van gedeputeerden, zich niemand van deze kleur deed zien, vernemen men thans dat de municipale kiesvergaderingen in het zuiden geheel door die partij worden geleid. Te Arles onder anderen, zijn van de 27 leden van het bestuur, niet minder dan 23 openbare aanhangers van *M. de*

London, den 1sten Maart.

De prins de *Talleyrand*, de oostenrijksche zaakgelastigde en de belgische minister hebben eergisteren op het bureau van buitenlandse zaken conferentie met lord *Palmerston* gehad.

Dien vrijdag is op dat bureau wederom eene conferentie gehouden, waarbij de tusschen, oostenrijksche en pruisische ministers tegenwoordig zijn geweest.

Gisteren is het huis der Gemeenten buitengewoon vroeg vergaderd geweest en na eenige debatten is de hervormingswet het comité gepassard; waarop besloten is, dat aanstaanden woensdag het rapport daartomtrent in overweging zal genomen worden.

— Brieven van Kingston op het eiland Jamaica, van 27 januarij, melden, dat de opstand onder de Negeren aldaar van veel meer belang is geweest, dan de eerste tijdingen hadden doen vermoeden. Dezelve was nu wel door militaire maatregelen bedwongen; doch moeilijkheden werden de ha de bosschen gevlugte negers onder gehoorzaamheid aan de troepen gebracht worden. In de parochien *Saint-James* en *Itanova* waren 150 suikerplantagien en woningen vernield.

— Men verzekert, zegt de engelsche *Courier*, dat de door ons gegeven tijding, op gelofte van onzen parijsehen correspondent, betrekkelijk de zending eener nota door den heer *Sebastiani* aan het spaansche gouvernement, de verklaring houdende, dat Frankrijk niet gedoogen zou, dat de spaansche troepen den portugezchen grond betraden, zeer juist is. Het fransch kabinet is, integendeel, besloten, zich buiten alle tusschenkomst in de zaken van het schier-eiland te houden, en de handel en de handelingen van Groot-Brittanje niet te belemmeren, die zich aan deze zaak op eene krachtige wijs doen kennen heeft.

— Gisteren waren de 3de en 4de geconsolideerden 85 en 1ste vierde.

KOLONIE LIBERTIA. (Vervolg).

Zij zouden wellicht kunnen arbeid ongestoord hebben kunnen voortzetten, indien een onvoorziën toeval niet al de harteloochten

der wilden had opgewekt. Eenige weken na de aankomst der kolonisten werd een Engelsch schip met slaven, welke het van eenen slavenhaler had overgenomen, op de kust geworpen. De inlanders wilden beproeven er zich meester van te maken. Een slavenschip wachtte in eene naburige baai op eene lading en zij hoopten, door dezen bait, in staatgesteld te zullen worden, daarin zonder veel moeite te kunnen voorzien. De kolonisten vlogen echter ter verdediging van de Engelschen toe, waaruit een gevecht voortkwam, waarbij twee wilden, een kolonist en een Engelsch soldaat sneuvelden.

Doctor *Ayres* deed al het mogelijke om de inlanders tot bedaren te brengen. Deze wilden van hunne zijde, een groot *palaver*, waarin het gebeurde ernstig onderzocht werd.

De verholgenheid was voornamelijk bij de stam der *Deys* ten top gestegen. Dit volk drong er op aan, om de kolonisten uit het land te verdrijven. Deze werden daarvan onderrigt door *Ba-Caia*, een oude neger, die met een honderdtal negers, zijne vasallen, een klein eiland, aan den mond van de *Montserade* gelegen, bewoonde. Deze *Ba-Caia* genoot de vriendschap van *Boatswain*, een neger van zeven voet hoog, die, na in zijne jeugd, als matroos op eenen Engelschen koopvaarder gediend te hebben, in zijn vaderland terug gekeerd was en daar opperhoofd van eenen magtigen stam geworden was. Hij woonde op 50 mijlen afstands van de kaap, was heer van eene stad van *Quibena* heeten en een soort *tribun* onder de inlanders op de eene *Boatswain* werd door al zijne naburen gevreesd; hij was door eenen wilden geest, die tevens iets ridderlijks had, beziel. Naauwelijks is deze *Boatswain*, door *Ba-Caia* van het den Amerikanen dreigende gevaar onderrigt, of hij rukt op, en verschijnt plotseling met eene voldoende magt aan de oevers van de *Montserade* om gewapend hand tusschen beiden te komen, indien de belanghebbende partijen weigeren mogten zich aan zijne beslissing te onderwerpen.

Boatswain riep de opperhoofden der inlanders en de voornaamste kolonisten bij een, ter voorstelling van hunner *gevecht*. Der kolonisten beklagden zich van de kwade trouw der *Deys*, die weigerden de door hen verkochte landen af te staan en zich onderscheidensvrij andersziden veroorloofd hadden. Dit gaf aanleiding tot heuglopende woordenwisselingen. *Boatswain* verwaardigt zich, zijne stem daarbij te voegen en zich een geroezzaam denkbeeld der debatten gevormd hebbende, staat hij op en spreekt de *Deys* aldus aan: „Geeft u dadelijk aan de Amerikanen de landen, welke gij nu verkocht hebt, en waarvoor gij de geldswaarde ontvangen hebt. Is er iemand, die met mijne uitspraak niet te vreden is, hij spreke?” Niemand der opperhoofden eenige bedenking hebbende darven maken, vervolgde hij, zich tot de kolonisten wendende: „Ik beloof u mijne bescherming. Indien deze menschen u op nieuw lastig maken, laat gij slechts roepen en, noodzaken zij mij om, ter hunner nederzetting terug te komen, dan zal ik het doen door hen het hoofd van den remp te slaan, zooals ik, bij mijn laatste bezoek, hunnen ouden koning *George* gedaan heb.” Op den 26 april wisselde men, ten blyke van vrede, wederzijdsch geschenken in, en de kolonisten namen plegtiglijk bezit van het land. Doctor *Ayres* vertrok op dat tijdstip naar Amerika, ten einde de kolonisten ten aanzien der bezetting van de kolonie in te onderrigen. Hij liet het bestier in handen van *Boatswain*, die met eene versterking van vijftig kolonisten aangekomen was.

Deze laatste deed al het mogelijke om de vriendschap met de naburige opperhoofden meer en meer te bevestigen. De goede overeenstemming bleef intusschen slechts schijnbaar bestaan, en vele opperhoofden, wier vijandelijke ontwerpen door *Boatswain* verijdeld waren, hervatten dezelve weder in het geheim. De koningen *Peter* en *Bristol* waren de eenige, die in het *palaver* in het belang der kolonisten spraken; maar men weigerde naar derzelve raad te hooren. De *Deys* werden daardoor nog meer verwoed. Zij beschuldigen *Peter*, dat hij, het land verkopende, de nederzetting had, en eischen zelfs de straf eens verraders tegen hem. Hoog steegen de opgewondene driften in deze vergadering, waar tot het hervatten van den oorlog besloten werd. Tegen het einde der maand oktober verzamelden zij in het geheim derzelve strijdkrachten.

De kolonisten schenen tot geen langdurigen tegenstand in staat te zijn. Ziekten en schaarsheid van levensmiddelen hadden hen voor een groot gedeelte verzwakt. De heer *Asman*, zelf ziek, van de voornemens der Wilden onderrigt, wilde eene ontzetting beproeven. Hij liet hun weten, dat nisttegensprekende derzelve geheimhouding, hanne ontwerpen hem ten volen bekend waren, en schetste hun, waaraan zij zich bloot stelden in het beginnen van eenen oorlog met de Amerikanen, zonder te beproeven de verschillen in het minlijke bij te leggen.

De Wilden gaven hierop geen antwoord. De kolonisten bereidden zich dien ten gevolge, om zich, zoo goed mogelijk, te verdedigen. Slechts zeven-en-twintig hunner waren in staat de vijand te dragen, terwijl zij veertig geweren en eenige licht kanons bezaten.

De vijand verscheen den 10 November, ruim acht honderd man sterk. Aanvankelijk behielden zij eenige voordeelen, waarvan zij gebruik maakten om eenige der meest verrijkerde huizen van het dorp te plunderen; zij vermoordden als eenige achtergeblevene vrouwen en roofden zeven kleine kinderen. Maar toen het geschutvuur begon, gemakten zij in vergaaring, die spoedig zeer groot was. Het is want, de meeste vorsten van dien oever bezitten kleine veldstukjes, die zij van de slaaghandelaars koopen; maar zij hebben tot het laden derzelve alleog een half ons noodig; en bespeurende dat de kolonisten verscheiden geboden per minuut deden, konden zij dat voor niet dan aan de magt van tooverij toeschrijven. Daar deze Wilden daarenboven zoo dicht aan een gesloten waren, dat zij nagenoeg eene zaagdeontgane waren, konnen, bragt ieder schot een schrikke-lijke verwoesting onder hen te weeg. Onder hevige angstkresten ver- wijerden zij zich. De kolonisten erkenden in deze zeggemaal den Goddelijken bijstand en wydden eenen geheel nag, in verootmoediging en dankzegging aan Hem, die allen over het lot van leger en staten gebiedt.

In de maand Januarij 1824, van hussen schrik bekomen, zick abtrogon hussen eenen... November, terug; maar ook ditmaal werden zij met verlies terug- geslagen. Een Engelsch schip *the Prince Regent*, gedurende het gevecht, langs de kust zelfende het geschut vuur hoorende, wierp het anker tot het intrekken van inlichtingen de wegge. De officieren van dien bodem deden zich als besiddigars aan de vestiging van eenen vrede, die ditmaal duntzaam was. Deze beide gezichten had den Wilden in het denkbeeld gebragt, dat de kolonisten overwinne-lijk waren, en de goede verstandhouding, toen gevestigd, is sedert door niets verstoord geworden.

In de jaargang vergadering der sociëit van kolonisatie, ge- honden te Washington den 20ste Februaarj 1824, ontsing de kolonisten den naam van *Liberie*, omdat zij voor vrije negers, of vrijgeworden, alvsn bestemd was. De stad, welke hoofdstad der kolonie zoude zijn, en die reeds begon nit te breiden, werd *Monrovia* genoemd, ter vereering van den president *Monroe*, onder wiens beheer de plannen dezer kolonisatie ontworpen waren.

Baanprijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, 14 Maart 1832		gebt.	
ENGLAND , Werkelijke schuld, 2½ pct.	142	142	142
Uitgestelde schuld.	145	145	145
Kantallijten.	177	177	177
Amerikaansche Syndicaat, 4½ pct.	69½	69½	69½
Idem, idem, 3½ pct.	57½	57½	57½
Ontlogelasten 1830, 5 pct.	89½	89½	89½
Nieuwe idem 1832, 5 pct.	79½	80½	80
Schakelbiljetten, 6 pct.	99	99½	99½
Handel-Maatschappij, 4½ pct.	72½	79½	79
FRANKRIJK , inschr. op 't Groot, 3 pct.	69	69½	69½
RUSLAND , Dij Hope de Comp, 5 pct.	89½	89	89½
Bij dezelfde 1822, 5 pct.	92½	92½	92½
SPANJE , Certific. Amst., 5 pct.	47½	47½	47½
Dezelfde 3 pct.	29½	30	29½
Uitgestelde schuld.	82	82	82

De ondergeteekende, door de Creditanten in de FOU-
TINAIRE NEGOTIAPIE der Groot- of
Klein-Nieuwe Kerk te Breda, benoemd zijnde tot li-
dering der pretensien, in gezede Negotiatie, brengen hij
deze ter kennis der belanghebbende, dat zijlieden door
den Heere Agent van het Domein te Breda verwilligd zijn
te worden, dat de permanente Commissie uit het Amsterdamsche
de Speciale Commissie te Breda geautoriseerd heeft tot het
inwilligen der Creditanten van gedachte Creditoren, van een
veel de schuldstellingen betref van op oyer de jaren 1814 en
1831, heider gesloten; en roepen hij deze meergemelde
Creditoren of hunne rechtverledende op, om, ten kantore
der Domeinen te Breda, ten spoedigsten vachtvrij in te
leveren hande Datasheet te dezer wijzas alvsn moede-
stijne van 1. Januarij 1814 tot en met het jaar 1831
overliden, of, in jaren zijnde, tot en met 1831, met in-
arbitrarius van daarbij oyer te leggen het noodig schud-
dette van het benoemde int wanner hetzelve is overliden
met Extracten uit Testamenten of de nabijge bewijzen van
overlijden, of het ontvangen van geldes, en anderszins
deze overlijden, en op alle wijzen het geheel bedrog
dat inder hater jaren van den Interest bij de oprigting
der Negotiatie voor iedere 1819, bedroeg onder auras
hijzende.
Tegen het opzigt der pretensien van den jare 1794
tot en met 1815, de Staten kanrijende een lidens preten-
de bij het Davidsk Beduar der Groot-Nieuwe Kerk, spoedig
moegelyk alvsn schuddeingelaten, en loten ander alvsn
notulidatien geschieden, van en wanner de betalingen oyer het
jaar 1832 zullen geschieden.
Ten slotte worden de belanghebbende in meergemelde
Negotiatie welke ondanks herma toebehooren, welke de-
vanden ingeliden, met zandigsting de aangesteld alvsn

verzoekt aan een der ondergeteekenden per vrachtvrije brie-
ven van hun verblijf- of woonplaats kennis te geven voo-
den 1sten April aanstaande, zulende ne dat tijdstip wone
den overgegaan tot de likwidatie der pretensien, en die-
genen welke sich niet zullen hebben aangemeld, niet in
de likwidatie der jaren 1794 a 1814 kunnen begrepen
worden, en sich zelve de nadeelen van hun vertrek te
wiltes, hebben.

De Commissie voornoemd,
Namens dezelve,
W. N. VERLEGH.
CLARFON.

J. J. AROS, J. MINDEROP, G. W. KO-
NING, G. HARTING, J. DE HAAS,
A. G. VERMEULEN en J. N. HARST,
Makelaars te Rotterdam, zullen, als last hebbende van
hunne Meesters, en geautoriseerd door de Regtbank van
Koophandel, ten overstaan van derzelve Griffier, op Vrijdag
den 23sten Maart 1832, des middags ten 12 ure, in het
Notarisshuis op de Geldersche kade, publiek veilen en pre-
senteren te verkoopen: Eene partij van 897 vaten VIR-
GINIE en 208 vaten KENTUCKY BLADEN
TABA K, bij het halve Ned. pond op refactie, onlange
van Amerika alhier aangevoerd, en dat bij kavelingen zoo
als die zijn liggende als nader bij Notitie zal worden aan-
gewezen.

Nadere onderrijting bij bovengemelde Makelaars.

Alle de Makelaars in T A B A K te Rotterdam, zullen,
als last hebbende van hunne Meesters, en geautoriseerd
door de Regtbank van Koophandel, ten overstaan van der-
zelve Griffier, op Vrijdag den 23sten Maart 1832, (dade-
lijk na den afkoop der veiling van 897 vaten Virginie en
208 vaten Kentucky Bladen Tabak) in het local der Nota-
rissen, aan de Geldersche kade alhier, publiek veilen en pre-
senteren te verkoopen: Een partij van 55 vaten VIR-
GINIE T A B A K, bij het halve Ned. pond op ra-
factie, en dat bij kavelingen zoo als die zijn liggende,
als nader bij Notitie zal worden aangewezen.

Nadere onderrijting bij de Makelaars.

SCHOUWSPEL TE BREDA.
(Vaderlandsche Voorstelling en Nieuwe Decoratie.)
Op Zaterdag den 17 Maart 1832. HET TURFSCHIP
VAN BREDA, of Breda verlaat door Maurits van Oranje;
Vaderlandsch geschiedkundig Tooneelspel uit de zestiende eeuw,
door den heer C. van der Vliet, versierd met al desselvs Costu-
mel en Tooneel, almede eene nieuwe Decoratie in het 3de bedrijf;
voortellende een gezigt op het Oude Kasteel, met de meeste
naauwkeurigheid geschilderd, door den heer Huyens de zoon.
Met EENE HULDE AAN DE VADER-
LANDSCHE HELDEN, vrolijk Krijgstafereel met militaire Evolu-
tten, Dans etc. Nooit alhier vertoond.
Aanvang ten half seven Ure.

* * Te H U U R tegen 1°. Mei aanstaande een H U I S en
E R V E, gemaakt lett. C, no. 41, staande aan de zuid-
zijde der Haven te Bergen-op-Zoom, met daarbij behoo-
rende K O E T S H U I S en S T A L L I N G. — Te
bevragen in persoon of met gefrankeerde brieven bij den
Heer Notaris J. A. L D E R, te Bergen-op-Zoom.

De ondergeteekende W. R I E T E R S E, Commissaris
te Gees, maakt de geïnteresseerden bekend, dat alnog ge-
noegzaam voorhanden en verkrijgbaar zijn P L A A T S
V E R V A N G E R S en N U M M E R S E R W I S
S E L E A R D, voor de Militaire Militie der Schutterijen
tegen balliste en aanneemelijke Maatregelen.
Informatien te bekomen te Bergen-op-Zoom, bij Lomberg
in de Kroon; te Rozendaal, bij den Heer Notaris Bacc
te Breda, bij de Wed. Vermunt in de Zywaan; te Tilburg,
bij de Wed. van Rooijel in den Engel, en te Hertogen-
bosch, bij de Laaf in de Zywaan. Het kantoor wordt ge-
houden te Gees, Lett. C No. 222.
W. R I E T E R S E,
Gr. Commissaris.

BERIGT.
De STOOMBOOT FREDERIK PRINDE
NEDERLANDEN zal de dienst tuschen
de steden Breda en Dordrecht en Breda en
weder aangevaren op Zaterdag den 17. Maart, des
morgens ten 8½ ure, van Rotterdam naar Breda,
en voort op de uren zoo als in de Biljetten is
bepaald.

* * Heden met bij B R O E S E & C O M P. te Breda het
Hout en is aan hussen geboondeerden afgeonden:
DE MILITAIRE SPECTATOR No. 5.
Bij dit Nummer is, kosteloos voor de geboondeerden, ge-
voegd, een keurig op steen gebragt B L A N, van A. A. N.
V A L B E M A G T I G I N G van W. A. B. G. R. A. U;
2002 DE RASSEN, op den 1den en 2den September 1831,
waarvan de beschrijving in het 3de, 4de en 5de nummer
van den Militairen Spectator voorkomt.